

A Aristotel je, da bi oslobođio mjesto onom svojem izmišljenom dokazu, ismijao dijeljenje u 1. knjizi *Analitike*, u 32. poglavljiju: »Lako je uočiti da je dijeljenje na rodove samo mali dio rečene metode. Dijeljenje je poput slabog silogizma – traži ono, što treba pokazati. A silogizam zaključuje uvijek nešto od onoga što je općenitije. Najprije je to ostalo skriveno svima koji su se dijeljenjem služili, te su pokušali uvjeriti kao da je moguć dokaz o supstanciji i o onome što jest. I tako, nisu spoznali da onaj koji dijeli ne može tvoriti silogizam, niti što bi taj <silogizam> mogao.« Tim riječima tvrdi u stvari troje: da je dijeljenje mali dio silogističke metode, da je ono slabi silogizam, jer prepostavlja ono što tek treba dokazati, i da su pogrešno mislili kako se dijeljenjem može dokazati bit. Koliko je to izokrenuto od svoga pravog smisla, bit će jasno po tome što Platon dijeljenje nije usporedio niti sa silogizmom, niti s dokazom, niti ga je pod njih podveo. Stoga ti prigovori padaju kao ništetni i iskrivljeni. Ali se u 4. knjizi *Analitike*, u 5. poglavljju poslužio istim prigovorom, tj. da dijeljenje ne tvori silogizam, a k tome niti ne dokazuje poput indukcije: »Ali ni put dijeljenjem ne tvori silogizam...«, »ali niti ne dokazuje kao onaj koji provodi indukciju..«

Zar će onda Platon od svega odustati, je li zbog toga dijeljenje beskorisno? Nikako, kaže Aristotel: »Ako čini da na drugi način spoznajemo.« Jer: »Ni onaj koji rabi indukciju, ne dokazuje, ali ipak nešto pokazuje.« I ne samo to, nego taj kuditelj priznaje

5

10

15

20

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU